

MISSATGE DEL SANT PARE per a la Quaresma de 2019

«Tot l'univers creat està atent esperant que es reveli d'una vegada la glorificació dels fills de Déu» (Rm 8,19)

Estimats germans i germanes:

Cada any, a través de la Mare Església, Déu «ens concedeix d'esperar cada any amb alegria i conversió de cor la celebració de la Pasqua. Així donats més intensament a l'amor i al servei dels germans arribarem a ser plenament fills de Déu per una participació més assídua dels sagraments que ens han donat la vida» (Prefaci I de Quaresma). D'aquesta manera podem caminar, de Pasqua en Pasqua, cap al compliment d'aquella salvació que ja hem rebut gràcies al misteri pasqual de Crist: «Hem estat salvats, però només en esperança» (Rm 8,24). Aquest misteri de salvació, que ja obra en nosaltres durant la vida terrena, és un procés dinàmic que inclou també la història i tota la creació. Sant Pau arriba a dir: «Tot l'univers creat està atent esperant que es reveli d'una vegada la glorificació dels fills de Déu» (Rm 8,19). Des d'aquesta perspectiva voldria suggerir alguns punts de reflexió, que acompanyin el nostre camí de conversió la propera Quaresma.

1. La redempció de la creació

La celebració del Tridu Pasqual de la passió, mort i resurrecció de Crist, cimal de l'any litúrgic, ens crida una vegada i una altra a viure un itinerari de preparació, conscients que ser imatge de Crist (cf. Rm 8,29) és un do inestimable de la misericòrdia de Déu.

Si l'home viu com a fill de Déu, si viu com a persona redimida, que es deixa guiar per l'Esperit Sant (cf. Rm 8,14), i sap reconèixer i posar en pràctica la llei de Déu, començant per la que està inscrita en el seu cor i en la naturalesa, *beneficia també la creació*, cooperant en la seva redempció. Per això, la creació —diu sant Pau— desitja ardentment que es manifestin els fills de Déu, és a dir, que aquells que gaudeixen de la gràcia del misteri pasqual de Jesús gaudeixin

plenament dels seus fruits, destinats a assolir la seva maduresa completa en la redempció del mateix cos humà. Quan la caritat de Crist transfigura la vida dels sants —esperit, ànima i cos—, aquests lloen Déu i, amb la pregària, la contemplació i l'art fan partícips d'això també a les criatures, com ho demostra de forma admirable el “Càntic del germà sol” de sant Francesc d'Assís (cf. Enc. *Laudato si'*, 87). No obstant, en aquest món l'harmonia generada per la redempció està amenaçada, avui i sempre, per la força negativa del pecat i de la mort.

2. La força destructiva del pecat

Efectivament, quan no vivim com a fills de Déu, sovint tenim comportaments destructius vers el proïsme i les altres criatures —i també vers nosaltres mateixos—, en considerar, més o menys conscientment, que podem usar-los com ens plagui. Aleshores, domina la intemperància i això porta a un estil de vida que viola els límits que la nostra condició humana i la naturalesa ens demanen respectar, i se segueixen els desitjos incontrolats que en el llibre de la Saviesa s'atribueixen als impius, o sigui als qui no tenen Déu com a punt de referència de les seves accions, ni una esperança per al futur (cf. 2,1-11). Si no anhelem contínuament la Pasqua, si no vivim en l'horitzó de la Resurrecció, és clar que la lògica del *tot i ara mateix*, del *tenir cada vegada més* acaba per imposar-se.

Com ja sabem, la causa de tot mal és el pecat, que des de la seva aparició entre els homes va interrompre la comunió amb Déu, amb els altres i amb la creació, a la qual estem vinculats abans que res mitjançant el nostre cos. El fet que s'hagi trencat la comunió amb Déu, també ha danyat la relació harmoniosa dels éssers humans amb l'ambient en el que estan cridats a viure, de manera que el jardí s'ha transformat en un desert (cf. Gn 3,17-18). Es tracta del pecat que duu l'home a considerar-se el déu de la creació, a sentir-se'n l'amo absolut i a no usar-la per a la finalitat desitjada pel Creador, sinó per al seu propi interès, en detriment de les criatures i dels altres.

Quan s'abandona la llei de Déu, la llei de l'amor, acaba triomfant la llei del més fort sobre el més dèbil. El pecat que es troba dintre del cor de l'home (cf. Mc 7,20-23) —i es manifesta com a avidesa, afany per un benestar desmesurat, desinterès pel bé dels altres i sovint també pel propi— duu a l'explotació de la creació, de les persones i del medi ambient, segons la cobdícia insaciabile que considera tot desig com un dret i que abans o després acabarà per destruir fins i tot a qui viu sota el seu domini.

3. La força regeneradora del penediment i del perdó

Per això, la creació té la irrefrenable necessitat que es manifestin els fills de Déu, aquells que s'han convertit en una “nova creació”: «Els qui estan en Crist són una creació nova; tot el que era antic ha passat; ha començat un món nou» (2 Co 5,17). En efecte, manifestant-se, també *la creació pot “celebrar la Pasqua”*: obrir-se al cel nou i a la terra nova (cf. Ap 21,1). I el camí vers la Pasqua ens crida precisament a restaurar el nostre rostre i el nostre cor de cristians, mitjançant el penediment, la conversió i el perdó, per a poder viure tota la riquesa de la gràcia del misteri pasqual.

Aquesta “impaciència”, aquesta expectació de la creació trobarà compliment quan es manifestin els fills de Déu, és a dir quan els cristians i tots els homes emprenguin amb decisió el “treball” que suposa la conversió. Tota la creació està cridada a sortir, juntament amb nosaltres, «de l'esclavatge d'aquesta situació desgraciada per obtenir la llibertat que és la glorificació dels fills de Déu» (Rm 8,21). La Quaresma és signe sacramental d'aquesta conversió, és una crida als cristians a encarnar més intensament i concretament el misteri pasqual en la seva vida personal, familiar i social, en particular, mitjançant el dejuni, la pregària i l'almoina.

Dejunar, o sigui aprendre a canviar la nostra actitud amb els altres i amb les criatures: de la temptació de “devorar-ho” tot, per a saciar la nostra avidesa, a la capacitat de sofrir per amor, que pot omplir el buit del nostre cor. *Pregar* per a saber renunciar a la idolatria i a l'autosuficiència del nostre jo, i declarar-nos necessitats del Senyor i de la seva misericòrdia.

Donar almoïna per a sortir de la nicïesa de viure i acumular-ho tot per a nosaltres mateïxos, creient que així ens assegurem un futur que no ens pertany. I tornar a trobar així l'alegria del projecte que Déu ha posat en la creació i en el nostre cor, és a dir estimar-lo, estimar els nostres germans i el món sencer, i trobar en aquest amor la veritable felicitat. Estimats germans i germanes, la "Quaresma" del Fill de Déu va ser un entrar en el *desert* de la creació per a fer que tornés a ser aquell *jardí* de la comunió amb Déu que era abans del pecat original (cf. Mc 1,12-13; Is 51,3). Que la nostra Quaresma suposi recórrer aquest mateïx camí, per a dur també l'esperança de Crist a la creació, que ens allibera «de l'esclavatge d'aquesta situació desgraciada per obtenir la llibertat que és la glorificació dels fills de Déu» (Rm 8,21). No deixem transcórrer en va aquest temps favorable. Demanem a Déu que ens ajudi a emprendre un camí de conversió veritable. Abandonem l'egoïsmes, la mirada fixa en nosaltres mateïxos, i dirigim-nos a la Pasqua de Jesús; fem-nos proïsmes dels nostres germans i germanes que passen dificultats, compartint amb ells els nostres béns espirituals i materials. Així, acollint en allò concret de la nostra vida la victòria de Crist sobre el pecat i la mort, atraurem la seva força transformadora també sobre la creació.

Vaticà, 4 d'octubre de 2018
Festa de sant Francesc d'Assís